

אין מעמידן פרק שני עבודה זרה

לב.

עין משפט נר מצוה

פח א ב מ"י פ"ז מהל' מלכות אסורות הל' כה סמג (עין מח) י"ז לאין קמח טו"ע י"ד סימן קק ספק ד: פ"ג ג (מ"י ש"ס סמג ט"ז טור ש"ע י"ד סימן קק ספק יג: צ"ד (מ"י ש"ס סמג ט"ז טור ש"ע י"ד סימן קק ספק יג: *נלמא טור ש"ע גס בסמג קב ספק יג סמג חסידים שגלגל מין וכו' לא חסידו כלל מדין למחוק בזה כרעי המטה ו"ע השמטה וזו

רבינו חננאל (הגוש)

מן הינות שלנו. מהו לסמוך באותם החרסין שכבר שרו במים אותן ולא נשאר (א) בהן כלל אין כרעי המטה רוצה בקיומן של יין של עובדי כוכבים על ידי דבר אחר הוא והוא החרש שרי אותו החרש כעשוי או אורי רבי יוחנן ר"ל אלעזר דה אסור וזה שרי: מיתבי הדרדורין פ"י הביית של עץ והרקבאות תרגום של חמת מים רקבא דמאי של עובדי כוכבים ויין ישראל כנס באלו הדרדורין והרקבאות אסור בשתייה ומותר בהנאה העיר שפוען בן גורא לפני בנו של רבן גמליאל ששתה ממנו בכעו חורו לו נודות של עובדי כוכבים ויין ישראל שפוען לחמור הוא נודות הללו דרוצה בקיומן על ידי דבר אחר ועכשיו נקיעו ופרק רבא גיורא שמא יבקע הגורו מלא יין של עובד כוכבים ויטלנו זה הקדוש ויתפרנו על גבי נודו שנמצא משמש לאיסור אבל אלו החרסין שכבר שראם כל צרכן ולא יצולחו למלאכתם כלל שרי. איני דרבן גמליאל ששתה ורובין גמליאל לא הורו לו והתנן בנו של רבן גמליאל הוא שרשן ולא הורו לו ופרקינן לעולם רבן גמליאל ששתה והאי לא הורו לו כל סינתו כלומר הסינה הנעדרים אצלו הם חלקו עליו אבל בנו חלקו עליו ואמר (לו) בקיומן וכו' איבעי חימא גורא תני כי ר"ג הוא ששתה גורדע תנא אחר חלק עליו ואמר (לו) בקיומן וכו' איבעי חימא גורא תני כי ר"ג הוא ששתה: ועורות לבובין: ת"י איזהו דבר לבוב כל שקרוע כנגד הלב וקדור

(א) לנאורו דברי רעיו אלו נאורם מים יין דמייני שסר פלוגתא מן אלו נאורם הם יין לא שייך איסור רוצה בקיומן וכו' (ג) נראה דג"י חלקת י"ח לו לנעמי ו"ל בגמרא העיר שפוען בן גורא העיר דנו של ר"ג הוא דשה.

האי חלא דשיכרא דארמאי אסור ב'. הלכך נאין ליהרר בשכר דבש שקורין מ"ט לדקוק אס מטיילין דו שמרי יין להעמיד מהר כי יש מקומות שעושין כן ואז ודאי הוא אסור: וימאוצר שרי דמסרא קא שרי. הלכך נראה דמותר לקנות כל מיי משקה מן העובדי כוכבים כגון יין תפוחים ומי תותים וכלכל שיראחו דאסור מושך מן החצית ואפילו דמיהן יקרים יותר מן היין דודאי לא עירבו יין צמח החצית דמסרא קא שרי אבל אס לא ראהו מושך מן החצית או הדגדג מתחלק במשקה היקר מן היין יאסור שמה עירב דו יין להשכר ולהריום אבל אס היין יקר אין לחוש שמה עירב דו יין להשכיל כדאמרין לקמן (דף נ"ד): קיסמא דמוריסקא כלומא קיסמא דחמרא דאסורא דלמי וזה דמתיא בתוספתא יין תפוחים מן האורז מותר היה נמכר בשוק אסור מפני שמוציא פירוש מערבין דו יין היינו דוקא במקום שהוא בזול ואין לאסור מנעם שמימין המשקה חצית שהיה דו יין נסך דהא אמרין לקמן דשרי לחרמי ציה (א) (חמרא) ושיכרא: ויהא חמרא דרוצה בקיומו ע"י ד"א וקתני דאסור. חימה אדמוציב מצרימא לומיב ממתימין דתנן נודות העובדי כוכבים וקנקנים ויין של ישראל כנס בהם אסורים ואיסורין איסור הגאה דברי ר"מ והא חלא דרוצה בקיומו על ידי ד"א הוא אסור משום יין הנכלל בהם כלל וקאמר ר"מ דאסורים בהנאה הקנקנים אף למכרן לעובדי כוכבים והלא ליכא לשנוי שמה יבקע וילך ויתפרנו כו' דקסם קנקנים הם של חרס ואינם ראויים למכור ואין לומר דס"ל כדכנן דמתימין דע"כ לא שרו אלא קנקנים משום דלא חוו לין הכנס בהם אבל חרס הדרייני דחוי לשירותם צמים אפי' צנן אסרי וי"ל דאסורים ואיסורין איסור הגאה לא קאי אקנקנים אלא איין הכנס בהם

ואסורין דנקט קאי איינות נודות וקנקנים תדע מדמקשה לקמן (דף נ"ה): גבי כבשים דאמר רבי יוחנן אפילו ידוע שמתן (א) בהם עובד כוכבים לתוכו יין או חומץ מותר ופרקינן מ"ש ממוריסקא לרבי מאיר דאסור בהנאה ומשני התם ידע ממנן הכא לא ידע ממנן ואי קנקנים אסר רבי מאיר ליפרוך מ"ש מקנקנים דלא ידע ממנן ואסר רבי מאיר בהנאה אלא ודאי קנקנים לר"מ נמי שרי בהנאה והא דקאמר אסורים לשון רבים דמשמע הנודות וקנקנים לא קאי אלא איין שצמח גורא ויבקע נודו ויתפרנו ע"י ד"א וקתני דאסור. תנו רבנן (ז) איזהו עור לבוב כל שקרוע כנגד הלב וקדור

דורידא. שמרים: ומאור. אס הביאו מן האורז מכלי העשו לקיים: מסרא שרי. מסריה כשמהשין אותו: של אדריינוס קיסר. כשיואל בגייסות מוליכן עמו: כפולה שלא נעבדה. והיה כל כהה קיים והואילתו ציין זה ונעשה חוק: גולפי. כלי חרס: חיווי. חדשים דמייני: ודרו כהדיהו. נושאין עמחן: סרו להו. שורין אותן צמים: ראשון שלנו. יין משוכה שלנו: אינו אלא כשלישי שלנו. כשהוא שרוי ג' פעמים צמים היו המים השלישיים משוכחין כיון שלנו: ע"י ד"א. ישראל רוצה בקיומן של יין נסך ולא נשכילו אלא כשכילי חרס ולסמיכה: דרדוריס. לגיין קנקנים: רוקבאות. תרגומה של חמרא רוקבא והן של עור: בן גורא: שטיחין. כשטיל"ש. והא הכא גבי שטיחין (א) דלמי רוצה בקיומו של יין וקתני אסור: ויעלנו. לשטיח מעל החמור: ויתפרנו. נודות. ויין של עובד כוכבים טעם ציין של ישראל: גודע נחור וגורא נחור. לזה לא הודה ולזה הודה אחרי כן: שקרע שנו כנגד הלב. שכן דרך עובד כוכבים להוליך דרך אותו קרע הלב של שור צמים: וקדור. קדור כנקב עגול: יש עליו קורט דס. גלדי כלע"י קרושט"א: אסור. צידוע שמחיים נקרע: אין

דבר אחר וקתני דאסור וליטעמך קנקנים של עובדי כוכבים ליחסרו למיזבן מאי שנא נודות ומ"ש קנקנים (א) אמר רבא גיורא שמא יבקע נודו ויטלנו ויתפרנו על גבי נודו ולמ"ד רוצה בקיומו על ידי ד"א אסור מ"ש קנקנים דשרו אמר לך התם ליחיה לאיסוריה בעיניה חמרא איתיה לאיסוריה בעיניה: ולא הורו לו: ורמינדי יין הבא ברוקבאות של עובדי כוכבים אסור בשתייה ומותר בהנאה העיר שפוען בן גורא לפני בנו של ר"ג על ר"ג ששתה ממנו בעכו והורו לו מאי לא הורו לו דקאמר התם כל סייעתו אבל בנו מורי ליה איבעית אימא גורא לחור וגורדע לחור: ועורות לבובין: תנו רבנן (ז) איזהו עור לבוב כל שקרוע כנגד הלב וקדור

ואסורין דנקט קאי איינות נודות וקנקנים תדע מדמקשה לקמן (דף נ"ה): גבי כבשים דאמר רבי יוחנן אפילו ידוע שמתן (א) בהם עובד כוכבים לתוכו יין או חומץ מותר ופרקינן מ"ש ממוריסקא לרבי מאיר דאסור בהנאה ומשני התם ידע ממנן הכא לא ידע ממנן ואי קנקנים אסר רבי מאיר ליפרוך מ"ש מקנקנים דלא ידע ממנן ואסר רבי מאיר בהנאה אלא ודאי קנקנים לר"מ נמי שרי בהנאה והא דקאמר אסורים לשון רבים דמשמע הנודות וקנקנים לא קאי אלא איין שצמח גורא ויבקע נודו ויתפרנו ע"י ד"א וקתני דאסור. תנו רבנן (ז) איזהו עור לבוב כל שקרוע כנגד הלב וקדור

(א) [מדברי הרא"ש בסמ"ח מוכח דלא גרים ל' חצית הללו] (ב) [תוספתא פ"ה ה"ד] (ג) מדברי תוס' נראה דל"ג ליה, (ד) [תוס' פ"ה ה"ג] (ה) [גין העירן וקדור] (ו) [נבלשות כל], (ז) מהר"ם מ"י,

הגהות הב"ח

(א) גמ' ומ"ש קנקנים אלא אמר רבא: (ב) רש"י ד"ה שטיחין דרוצה בקיומן של יין ע"י ד"א וקתני דאסור כל"ל ומתיב דלמי נמחק: (ג) תוס' ד"ה והא וכו' אפילו ידוע שמתן עובד כוכבים לתוכו יין כל"ל ומתיב כהה נמחק: (ד) בא"י וה"ל נמחק דאסר כל"ל ומתיב אפילו נמחק: (ה) בא"י כ"ש שהיה לו לאסור:

לעני רש"י

בשטיל"ש. אופכים. קרושט"א. גלד (בעור, אחרי צפע).

מוסף רש"י

כל שקרוע כנגד הלב. שנקטין כנגד הקרע עגול ודקף אותו נקב הולאו לאיסורין והקנקנים לעגות כוכבים ותקנות עכו"ם אסור כהנאה (תמורה כח).

רבינו חננאל

חלא דשיכרא דארמאי אסיר דמעריב ביה דורידא דין נסך אמר ר' אשי מאוצר שרי דאם איתא דעריב בהו מיסרא הו' סרי: ירוש' חלא איתתא חות דחמה למעבד מצוותא ובעלה הוא סני למעבד מצוותא אחא מסכן ויהבת קומי ואכל ארנישת כבעלה אטמתייה בעליית' תבת קומי בעלה ואכל ודמן ליה אכל חוריא אכל מההוא תבשילא איתער בעלה בעא למיכל מההוא תבשילא טעמיה חוריא שרי ההוא דבעלייתא צווח ליה לא תיחל ואינו אסור משום ייחוד דכתיב כי נאפו ודם בדיהם מרגו דלא חשד בדם לא חשד בניאוף: וחרש הדריינו. הדריינוס קיסר נטע גנים בקרקע בתולה שלא נעבדה מעולם עברה ונטעה ורמא לההוא חמרא בגולפי חוריי דמייצי לחמרא כמו סגור וחבר לוח בחספי ורדי לוח בהדיהו וכל היכא דמטי תרו ליה מהנהו חרשי ושתו אותו היין היוצא מאותן החרסין והוא חוק. השלישי שלוח פ"י ששרה אותן במים פפע ופעמים ושתה ועוד בפעם השלישית יינו חוק